

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2020-12-03
Besvaras senast
2020-12-17

Till socialminister Lena Hallengren (S)

2020/21:215 En strategi för de äldre

Drygt 2 840 av de närmare 80 000 personer som bor på särskilda boenden har avlidit i covid-19, enligt Socialstyrelsen siffror från den 16 november 2020. I jämförelse med våra nordiska grannländer är Sverige helt unikt i antalet dödsfall.

Branschorganisationen Vårdföretagarna skriver i en rapport att Sverige har saknat en strategi för att skydda de allra sköraste från pandemin på landets äldreboenden. De riktar hård kritik mot framför allt Folkhälsomyndigheten för att inte ha givit äldreomsorgen tillräckligt stöd.

I rapporten pekar man på att de rekommendationer och riktlinjer som infördes under den initiala utbredningen av pandemin riktade sig till vården på sjukhusen, medan man inte tog hänsyn till förhållandena på äldreboenden. Skyddsutrustningen fördelades de första veckorna till sjukvården medan omsorgen fick klara sig utan.

Efter ädelreformens förändring av äldreomsorgen har den medicinska kunskapen på äldreboenden och inom hemtjänsten i stort sett förlorats. För att kunna hantera pandemins utbredning inom äldreomsorgen hade särskilda åtgärder krävts.

Ansaret för vården på de särskilda boendena är delat. Äldreomsorgen är kommunens huvudansvar. Sjuksköterskor och undersköterskor är anställda av kommunen, och det är regionerna som ansvarar för läkarinsatserna, vilka regleras i samverkansavtal med kommunerna. Ansaret för säkerhet och kvalitet i fråga om den vård som bedrivs på de särskilda boendena ligger på kommunens medicinskt ansvariga sjuksköterska.

IVO:s senaste granskning visar att den medicinska kompetensen inom den kommunala äldre vården är underdimensionerad och nedprioriterad. Det har konstaterats att många covid-19-patienter på äldreboenden inte har fått någon individuell läkarbedömning, tvärtom har bedömning av vårdbehov ofta tagits enligt generella riktlinjer. Detta är inte förenligt med hälso- och sjukvårdslagen som är tydlig med att alla har rätt till en individuell medicinsk bedömning.

I en tidigare interpellationsdebatt har Hallengren hänvisat till att hon vill avvakta vad de olika granskningarna visar innan hon drar några slutsatser. Nu

har IVO i sin granskning konstaterat att bristerna inom äldreomsorgen är allvarliga och att enskilda covid-19-patienter inte fått den individuella medicinska bedömning de haft rätt till.

Med anledning av detta vill jag fråga socialminister Lena Hallengren:

1. Håller ministern med om att det har saknats en strategi för de äldre på landets äldreboenden?
2. Anser ministern att regionerna ensamma ska hållas ansvariga för misslyckandet med att skydda våra sköraste på landets äldreboenden?
3. Hur kommer ministern att agera för att säkerställa att även våra äldre ges den individuella medicinska bedömningen de har rätt till?
4. Hur avser ministern att åtgärda de stora brister som under pandemins utbredning påvisats inom äldreomsorgen?
5. Anser regeringen att det finns systemfel som behöver rättas till inom äldreomsorgen?

.....

Ann-Christine From Utterstedt (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders